

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมิน

สถานศึกษาคือแหล่งเรียนรู้และจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์ให้เป็นกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถ และมีเจตคติที่ดีในการทำงาน เป็นกำลังหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยมีผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษา ดูแล และพัฒนานักเรียน นักศึกษาอย่างทุ่มเท พร้อมใช้ปัจจัยที่สำคัญมาช่วยในการจัดการศึกษา รวมถึงการให้สังคมมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา และมีการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยมีการขยายโอกาสให้นักเรียนและประชาชนได้รับการศึกษาวิชาชีพอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มอบนโยบายให้สถานศึกษามุ่งเน้นผลิตและพัฒนากำลังคนที่สนองด้านเศรษฐกิจ ในด้านการลดรายจ่าย สร้างรายได้ และขยายโอกาสให้แก่ครัวเรือนในชุมชน จนถึงระดับประเทศ พร้อมทั้งได้สนับสนุนเชิงนโยบายหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการจัดโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน โครงการศูนย์ฝึกอาชีพในสถานศึกษา โครงการสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ หรือแม้แต่โครงการสอนอาชีพคู่กับวิชาสามัญในโรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้น

จากนโยบายการส่งเสริมการเรียนอาชีวศึกษาข้างต้น ทุกสถานศึกษาอาชีวศึกษาจึงได้ขยายปริมาณการรับนักเรียนนักศึกษา และประชาชนเข้าเรียนหรือฝึกอาชีพ ด้วยกลยุทธ์ต่าง ๆ ซึ่งในภาพรวมทั่วประเทศ ได้มีการเพิ่มปริมาณนักเรียนนักศึกษาและประชาชนเข้าเรียนและเข้าฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง อย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการภายในประเทศได้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2558)

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพ้ว ผู้วิจัยได้พบว่า ในปีการศึกษา 2557 – 2558 มีจำนวนนักเรียนสมัครเข้ามาเรียน ปีละ 100 -150 คน ทำให้มีนักเรียนนักศึกษาโดยรวมของสถานศึกษา ประมาณ 400-450 คน (รายงานการประเมินตนเองของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพ้ว , 2558)

ตาราง 1.1 สถิติผู้รับบริการวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพ้ว ปีการศึกษา 2557-2559

ที่	พื้นที่ให้บริการ	ปีการศึกษา 2557		ปีการศึกษา 2558		ปีการศึกษา 2559	
		นักเรียน	ประชาชน	นักเรียน	ประชาชน	นักเรียน	ประชาชน
1	อำเภอบ้านแพ้ว	200	200	220	250	250	300
2	อำเภอนาทม	100	50	120	60	150	150
3	อำเภอบึงโขงหลง	100	50	110	60	150	100
	รวม	400	300	450	370	550	550

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นว่าสถานศึกษามีผู้สนใจสมัครเข้ามาเรียนในปริมาณที่น้อย ซึ่งจากรายงานผลการประเมินสถานศึกษาของ สมศ.ก็พบว่า สถานศึกษาได้รับข้อเสนอแนะให้ส่งเสริมสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมของอาชีวศึกษาหรือโครงการงานของนักเรียนนักศึกษา และได้เสนอแนะให้สถานศึกษาจัดทำโครงการความร่วมมือกับสถาบันต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรม งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของครู ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชุมชนให้มากขึ้น (รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ด้านการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคบ้านแพรง,2556) ซึ่งจากการศึกษารายงานการประเมินตนเองของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพรง ในปีการศึกษา 2557- 2558 ก็พบว่า นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์หรือโครงการงานของนักเรียนนักศึกษา หรืองานวิจัยของครูได้ถูกนำไปใช้ในหมู่บ้าน ชุมชน หรือในสถานศึกษาจำนวนไม่ถึงร้อยละ 5

ขณะเดียวกัน จากรายงานการเข้าร่วมโครงการจังหวัดเคลื่อนที่และโครงการอำเภอเคลื่อนที่ในช่วงปี 2557-2558 เพื่อแนะแนวและให้บริการวิชาชีพในชุมชนร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ก็พบว่าประชาชนให้ความสนใจมารับบริการซ่อมเครื่องมือ เครื่องใช้ในครัวเรือนจากครูและนักเรียนนักศึกษา แต่จากการสัมภาษณ์ประชาชนที่มารับบริการในโครงการดังกล่าว ถึงสาเหตุการส่งบุตรหลานเข้าเรียนที่วิทยาลัยเทคนิคบ้านแพรง ทำให้ทราบคำตอบว่า ประชาชนมีความกังวลกับการส่งลูกหลานเข้าเรียนที่วิทยาลัยเทคนิคบ้านแพรง ในหลายประเด็น ทั้งกลัวลูกต้องก่อนจบ การหนีเรียนออกไปเที่ยวตามน้ำตกตาดขาม การติดยาเสพติดในระหว่างเรียน รวมถึงการเดินทางมาเรียนไม่สะดวก เนื่องจากไม่มีรถโดยสารประจำทางจากหมู่บ้านมาที่สถานศึกษา ปัญหาขาดแคลนทุนในการศึกษาต่อ ทำให้เมื่อสำเร็จการศึกษามัธยมต้นที่หมู่บ้านแล้ว จะเข้าไปทำงานเป็นแรงงานไร้ฝีมือในโรงงานอุตสาหกรรมหรือประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน ทำให้ขาดโอกาสในการศึกษา นอกจากนี้ ปัญหาสำคัญหนึ่งคือไม่ทราบว่า จะเรียนสาขาอะไร และขาดความเข้าใจว่าเรียนจบแล้วจะไปทำงานที่ใด ซึ่งในขณะที่สถานศึกษา ก็มีสาขาที่เปิดสอน เพียง 6 สาขา จึงทำให้ไม่ตรงกับความต้องการ และสาขาที่มีเปิดสอนก็ไม่สามารถสร้างจุดจูงใจให้นักเรียนสนใจเข้ามาศึกษาต่อ (รายงานการประชุมประจำเดือน มกราคม 2558) ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยสนใจที่จะแก้ปัญหา และนำมาสู่การประชุมร่วมกับคณะผู้บริหารครูและบุคลากร เพื่อศึกษาและหาแนวทางการขยายโอกาสแก่ผู้เรียนและประชาชนให้ได้เข้าเรียนวิชาชีพหรือเข้ารับการศึกษาตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อนึ่งวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพรง ได้ปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนในระบบทวิภาคีในปี 2556 ซึ่งพบว่า นักเรียนนักศึกษาที่เข้ามาศึกษา ประสบปัญหาสถานที่ฝึกอาชีพ หรือมีที่ฝึกอาชีพ แต่ไม่ได้ฝึกตรงตามสาขา ทำให้นักเรียนนักศึกษาส่วนหนึ่งยกเลิกการฝึกในสถานประกอบการเหล่านั้น และในบางครั้งทำให้นักเรียนนักศึกษาบางส่วนลาออกจากการเป็นนักเรียนนักศึกษาและเป็นที่มาของปัญหาการออกกลางคัน (รายงานการประชุมประจำเดือน มิถุนายน 2558)

ตาราง 1.2 เป้าหมายการขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพง
ปีการศึกษา 2560-2562

ที่	พื้นที่ให้บริการ	ปีการศึกษา 2560		ปีการศึกษา 2561		ปีการศึกษา 2562	
		นักเรียน	ประชาชน	นักเรียน	ประชาชน	นักเรียน	ประชาชน
		1	อำเภอบ้านแพง	400	350	450	400
2	อำเภอนาทม	150	200	250	250	250	300
3	อำเภอบึงโขงหลง	150	150	200	150	250	200
4	อำเภอศรีสงคราม	150	150	150	150	150	150
	รวม	850	850	1,050	950	1,100	1,100

จากความสำเร็จและปัญหาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการสถานศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพงนั้น มีความสำคัญยิ่ง สมควรได้รับการปรับปรุงให้มีความเหมาะสม อันจะเกิดประโยชน์ต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาให้นักเรียนนักศึกษาและประชาชนได้รับการศึกษาที่วิทยาลัยเทคนิคบ้านแพง ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารวิทยาลัยจึงมีความสนใจที่จะขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพง จึงได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และมอบหมายให้งานและฝ่ายที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพง เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชน มีความเข้าใจ มั่นใจในสถานศึกษา นำไปสู่แนวทางการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพให้แก่ นักเรียนนักศึกษา ประชาชน และชุมชน และเกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้น เพื่อให้มีการพัฒนาโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง จึงจะได้มีการประเมินโครงการ ตั้งแต่บริบทของโครงการ ปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ กระบวนการดำเนินโครงการ และผลผลิตจากโครงการ ซึ่งจะได้ นำข้อมูลไปพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนได้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาได้รับความรู้และประสบการณ์ นอกเหนือจากความรู้ที่ได้รับตามหลักสูตรการเรียนการสอน ในขณะเดียวกันก็เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้แสดงออกตามสมรรถภาพทางวิชาชีพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพ ให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทุกด้าน มีประสบการณ์ในการบริการวิชาชีพ นำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ มีกิตติยศที่ดีต่อการดำรงตนที่มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติในอนาคตต่อไป และยังคงให้เกิดประโยชน์ต่อวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพง สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รวมถึงกระแสการพัฒนากำลังคนในยุคโลกาภิวัตน์ในด้านการพัฒนากำลังคนของชาติด้านจัดการอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพ ตามสาขาวิชาและสาขางานที่เป็นความต้องการของประเทศ โดยเฉพาะกำลังคนที่สนองด้านเศรษฐกิจในการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศโดยรวมในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การประเมินโครงการ

1. เพื่อประเมินด้านบริบทของโครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพງ ปีการศึกษา 2561
2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพງ ปีการศึกษา 2561
3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการในการดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพງ ปีการศึกษา 2561
4. เพื่อประเมินด้านผลผลิตของโครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพງ ปีการศึกษา 2561

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ข้อมูลความต้องการศึกษาทางวิชาชีพและการรับบริการทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพງ
2. ได้ข้อมูลเพื่อวางแผนเปิดสอนในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ให้บริการของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพງ

ขอบเขตการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของการประเมินโครงการไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินโครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพງ ปีการศึกษา 2561 ในครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, D.L.) ประกอบด้วยการประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

1.1 การประเมินด้านบริบทของโครงการ เป็นการประเมินปัจจัยพื้นฐานที่อยู่ภายนอกโครงการ แต่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการให้ชัดเจน รวมถึงความเป็นไปได้ของโครงการ ได้แก่ บริบทของสภาพแวดล้อมของโครงการ นโยบายของรัฐบาล กระทรวง และหน่วยงานที่รับผิดชอบ ความต้องการของชุมชน กลุ่มเป้าหมาย จำนวนประชาชนที่ต้องการรับบริการ วิสัยทัศน์ ปัญหาของชุมชน แหล่งทุน คุณสมบัติที่มีค่า โอกาสที่จะเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไข กระแสของสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ตลอดจนแนวโน้มการก่อตัวของปัญหาที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพງ

1.2 การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการ เป็นการประเมินองค์ประกอบที่นำมาเป็นปัจจัยภายในที่จำเป็น เพื่อกำหนดรูปแบบโครงการให้ที่มีความเหมาะสมและ

ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม ซึ่งแต่ละปัจจัยก็ยังจำแนกย่อยออกไปอีก เช่น จำนวนบุคคล บุคคลอาจพิจารณาเป็น เพศ อายุ มีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ คุณวุฒิทางการศึกษา ถิ่นที่อยู่ และลักษณะกระบวนการกลุ่ม เป็นต้น พร้อมด้วย จำนวนงบประมาณที่ต้องใช้ แหล่งทุนสนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ เทคโนโลยีที่ต้องใช้ ยุทธวิธีหรือวิธีในการบริหารจัดการศักยภาพการบริหารงาน ความพึงพอใจ ความคาดหวัง ทักษะ คัดศักยภาพ ความสามารถ ประสบการณ์ และความรู้ที่มีต่อโครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพ้ว

1.3 การประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการ เป็นการประเมินกระบวนการและ กิจกรรมที่ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ เป็นการศึกษาการนำปัจจัยมาใช้ว่าเหมาะสมเพียงใด จึงเป็นการ ค้นหาข้อบกพร่อง จุดอ่อน หรือข้อดี จุดแข็งของกระบวนการบริหารจัดการโครงการที่จะนำโครงการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรือมีอุปสรรคอะไรในกิจกรรมหรือ กระบวนการ จึงเป็นการควบคุมการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้สูงขึ้น โดยใช้เทคนิคหลาย อย่าง ทั้งตามแบบแผน และขั้นตอน หรือไม่ใช้แบบแผน ทั้งการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม การ สัมภาษณ์ คู่มือที่กรายวัน แล้วนำผลมาวิเคราะห์และประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของ วิทยาลัยเทคนิคบ้านแพ้ว

1.4 การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการขยายโอกาส ทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพ้ว ประกอบด้วย

1.4.1 ประชาชนที่ได้รับบริการทางวิชาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น

1.4.2 ประชาชนที่ได้รับบริการทางวิชาชีพ มีความพึงพอใจต่อโครงการ

2. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของ วิทยาลัยเทคนิคบ้านแพ้ว จำนวน 79 คน 2) กลุ่มผู้รับบริการ ได้แก่ประชาชนผู้เข้ารับบริการใน โครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพ้ว จำนวน 270 คน เลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการประเมิน

3.1 ความเหมาะสมของบริบทของโครงการ

3.2 ความเหมาะสมของปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินโครงการ

3.3 ความเหมาะสมของกระบวนการในการดำเนินโครงการ

3.4 รายได้และความพึงพอใจจากการรับบริการของโครงการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การขยายโอกาสทางวิชาชีพ หมายถึง การเพิ่มช่องทางในการประกอบอาชีพให้ประชาชนทุกกลุ่มเพิ่มขึ้น โดยจัดการเรียนรู้และการฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชน ทั้งการศึกษาในรูปแบบและนอกรูปแบบ ในระดับฝีมือ ระดับเทคนิค ระดับเทคโนโลยี และวิชาชีพระยะสั้น ที่มีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ภายใต้การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ

2. การประเมินโครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพ้ว หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ ที่มุ่งแสวงหาคำตอบอย่างสร้างสรรค์ว่า โครงการที่ได้ดำเนินงาน บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) ประกอบด้วยการประเมิน 4 ด้านดังนี้

2.1 การประเมินด้านบริบทของโครงการ หมายถึง การประเมินปัจจัยพื้นฐานที่อยู่ภายนอกโครงการ แต่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการให้ชัดเจน รวมถึงความเป็นไปได้ของโครงการ ได้แก่ บริบทของสภาพแวดล้อมของโครงการ นโยบายของรัฐบาล กระทรวง และหน่วยงานที่รับผิดชอบ ความต้องการของชุมชน กลุ่มเป้าหมาย จำนวนประชาชนที่ต้องการรับบริการ วิสัยทัศน์ ปัญหาของชุมชน แหล่งทุน คุณสมบัติที่มีค่า โอกาสที่จะเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไข กระแสของสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ตลอดจนแนวโน้มการก่อตัวของปัญหาที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ

2.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการ หมายถึง การประเมินองค์ประกอบที่นำมาเป็นปัจจัยภายในที่จำเป็น เพื่อกำหนดรูปแบบโครงการให้ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม ซึ่งแต่ละปัจจัยก็ยังจำแนกย่อยออกไปอีก เช่น จำนวนบุคคล บุคคลอาจพิจารณาเป็น เพศ อายุ มีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ คุณวุฒิทางการศึกษา ถิ่นที่อยู่ และลักษณะกระบวนการกลุ่ม เป็นต้น พร้อมด้วย จำนวนงบประมาณที่ต้องใช้ แหล่งทุนสนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ เทคโนโลยีที่ต้องใช้ ยุทธวิธีหรือวิธีในการบริหารจัดการศักยภาพการบริหารงาน ความพึงพอใจ ความคาดหวัง ทัศนคติ ศักยภาพ ความสามารถ ประสบการณ์ และความรู้

2.3 การประเมินด้านกระบวนการในการดำเนินโครงการ หมายถึง การประเมินกระบวนการและกิจกรรมที่ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ เป็นการศึกษาการนำปัจจัยมาใช้ว่าเหมาะสมเพียงใด จึงเป็นการค้นหาข้อบกพร่อง จุดอ่อน หรือข้อดี จุดแข็งของกระบวนการบริหารจัดการโครงการที่จะนำโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรือมีอุปสรรคอะไรในกิจกรรมหรือกระบวนการ จึงเป็นการควบคุมการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้สูงขึ้น โดยใช้เทคนิคหลายอย่าง ทั้งตามแบบแผน และขั้นตอน หรือไม่ใช้แบบแผน เช่น การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ ดูบันทึกประจำวัน แล้วนำผลมาวิเคราะห์และประเมินผล

2.4 การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ หมายถึง การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพ้ว ประกอบด้วย

2.4.1 ประชาชนที่ได้รับบริการทางวิชาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น

2.4.2 ประชาชนที่ได้รับบริการทางวิชาชีพ มีความพึงพอใจต่อโครงการ

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพ้ว ในปีการศึกษา 2561

4. ครู และบุคลากร หมายถึง ครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบโครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพ้ว ในปีการศึกษา 2561

5. นักเรียนนักศึกษา หมายถึง นักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบโครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพ้ว ในปีการศึกษา 2561

6. ประชาชน หมายถึง ผู้รับบริการในโครงการขยายโอกาสทางวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพ้ว ในปีการศึกษา 2561 จาก 9 กลุ่มอาชีพ ได้แก่

6.1 กลุ่มอาชีพผลิตน้ำยาล้างจานจากมะขามเปียกและมะนาว บ้านดอนแพ้ว ตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม จำนวน 30 คน

6.2 กลุ่มอาชีพผลิตน้ำยาล้างจานจากมะกรูดและมะเฟือง บ้านแพ้วโคก ตำบลนาจัว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม จำนวน 30 คน

6.3 กลุ่มอาชีพผลิตน้ำยาล้างจานจากว่านหางจระเข้และมะนาว บ้านโนนอุดม ตำบลดอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม จำนวน 30 คน

6.4 กลุ่มอาชีพผลิตไม้กวาด บ้านเหล่าหลวง ตำบลดงบัง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 30 คน

6.5 กลุ่มอาชีพผลิตไม้กวาด บ้านหนองฮูฝอยลม ตำบลท่าดอกคำ อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 30 คน

6.6 กลุ่มอาชีพผลิตไม้กวาด บ้านโนนสาสวรรค์ ตำบลท่าดอกคำ อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 30 คน

6.7 กลุ่มอาชีพผลิตสบู่สมุนไพร บ้านสามผง ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จำนวน 30 คน

6.8 กลุ่มอาชีพผลิตผงปรุงรสสำเร็จรูป ศูนย์การเรียนรู้บ้านปากห้วยม่วง ตำบลนาเข อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม จำนวน 30 คน

6.9 กลุ่มอาชีพผลิตขนมเซมเบ้บ้านแพ้ว ผักอบรมที่วิทยาลัยเทคนิคบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม จำนวน 30 คน